

e-GAG

pÚvodní kresba / Jiřího Srny: *Impunity* * ČUK / Ještě z Valné hromady * **POZVÁNKA** - Výstava *P. F.* v Praze už **ZÍTRA!** * *KdyCoKde* / *Slíva, Barták, Martenek; Rybáři* * *Portréty* / Další *Menšici* (dnes 14 kusů!) * *Časopisy* / *Eulenspiegel* (listopad) * *Nápad* / *Miloše Krmáška* * *Glosa* / *Ivana Hanouska* * *Archív* / *Jiránek zvenčí* * *Ze světa* / Polsko, Turecko, Belgie, Barma, USA, Brazílie, Francie * *O humoru* / *Vybráno z tisku* (str. 10 - 13) * *Komiks-News* / #240 * *Kalendárium* * *Výsledky* / Kanada, Mexiko,

Makedonie, Německo * *Propozice* / Španělsko, Belgie, Srbsko, Slovensko...

Týdeník České Unie Karikaturistů * X. ročník!

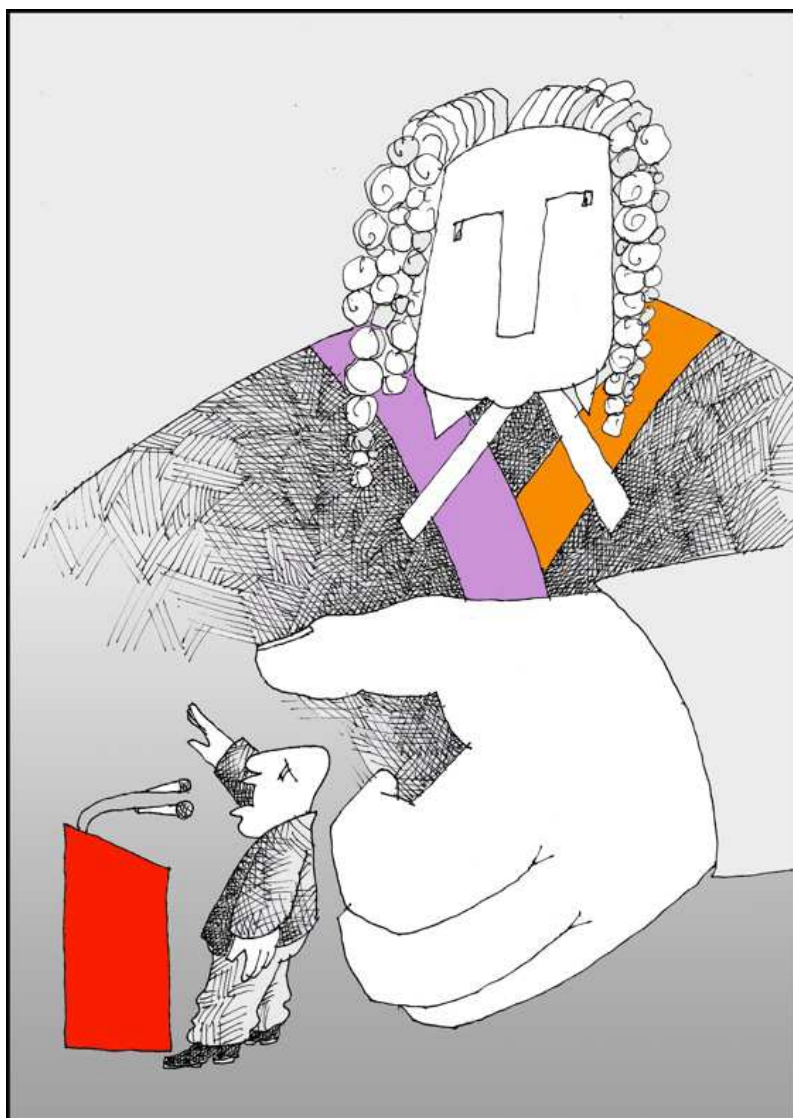
(Zprávy ČUK č. 496/7)

<http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2012 / 49/50

OBRÁZKY: VOBR, RAKUS, KOVAŘÍK, ŠIPOŠ, NOVÁK, LICHÝ, VANĚK, KUNDERA, SLÍVA, HRON, KLOS, VITAS, FOJTÍK, MAREŠ, HOFMAN, BARTÁK, NEPRAŠ, JIRÁNEK, MOČALOV, TOMASCHOFF, ADDAMS...

**pÚvodní kresba / Srna
zvítězil v soutěži
editorial cartoons v
Kanadě!**

Příjemný e-mail obdržel Jiří Srna o minulém víkendu - pořadatelé soutěže na téma **Day to end impunity** - což je Den konce nepotrestatelnosti - mu napsali:

Greetings Jiri !

I am happy to inform you that you are the first place winner of IFEX's International Day to End Impunity poster contest!

A pokračovali:

Your cartoon will be featured on the International Day to End Impunity website (www.daytoendimpunity.org), which will be visited by thousands of people on 23 November.

**Koho by to nepotěšilo?
Nás ano... Blahopřejeme!**

Oceněné dílo Jiřího Srny

vidíte vlevo, více o soutěži, včetně jmen dalších dvou laureátů najdete na konci čísla v rubrice "**Výsledky**". A nová **příležitost**: Byl vyhlášen **Zlatý soudek** - v rubrice **Propozice!**

Nápad / Obvykle člověka napadne...

...něco napsat, když je vyburcován jistým podnětem. Tentokrát jsem byl inspirován EdYto-rovými úvahami v článku **Z redakční kuchyně (aneb co se nám vaří v hlavě)** v e-GAGu č. 43 /44. – Konkrétně zmínky o nápadech, o Trnkách-brnkách a o potenciálním humoristic-kém časopisu mě přivedly rovněž k nápadu – a k němu se posléze dostanu.

Začnu **Trnkami-brnkami**. Ač se v GAGu hojně vyskytují recenze na nejrůznější časopisy a katalogy, kolem *Trnek* se chodí jako kolem horké kaše, nestojí nám za to se jimi zahazovat ani zabývat. A přitom bohužel je časopis na poli českého kresleného vtipu fenoménem, ať chceme nebo nechceme. Fenoménem v tom smyslu, jako Karel Gott, který dělá, co dělá, ale to, co dělá, mu zajišťuje pouze lacinou popularitu, zatímco on by měl nepochybně na víc. (Omlouvám se, pro někoho možná velmi nepřipadný přírůstek.) Nehodlám psát o předmětu, kterému se tak rádi vyhýbáme, recenzi, nejsem k tomu dost fundovaný, navíc i já jsem s ním měl co do činění. Patrné ale je na první pohled, že časopis prezentuje tři druhy tvorby, při-čemž literární složka bude z nich nejspíše na nejvyšší úrovni, kreslená díky autorům jaksi netrnkobrnkovním stojí někde uprostřed – a zcela na vrcholu kýče jsou čtenářské fotografic-ké škleby.

PŘESTO je v tom pro seriózní cartoons něco inspirativního. Z toho a ovšem i z mnoha jiných příkladů (např. z nabídkových letáků *Kauflandu* s okénkem kresleného humoru apod.) je vidět, že o autory, a především o nové autory, není tak velká nouze, jak se někdy zdá. A znovu **PŘESTO**: časopis kvalitního cartoons stále nevzniká, a taky ví proč. A my také, proto-že se to už mnohokrát na našich stránkách rozebíralo. Přiznám se, nejsem zběhlý v tom, jak se dělá časopis, ani graficky ani institucionálně. Avšak potřetí **PŘESTO**: mám pocit, že vytvořit takové periodikum je snadnější, než si myslíme.

Začnu opět oním humoristickým brakem. Nemám tušení o jejich způsobu fungování, ale vím, že neplatí za příspěvky a přesto existuje.

Přiznejme si, co chceme:

1. Chceme publikovat?
2. Presentovat se alespoň sami před sebou?
3. Trváme v každém případě na honorářích?
4. Je složité vydávat občas, např. měsíčně, jako přílohu e-GAGu jakousi obdobu KUKu? Našel by se někdo, kdo by se takové práce ujal?
5. Není pak během dalšího vývoje šance na přeměnu ve skutečný internetový časopis?

V té souvislosti mě napadá ještě jedna, poslední otázka. Bude to jeden z mých dalších ne-realizovaných nebo nerealizovatelných nápadů?

Miloš Krmášek, Náchod

Ilustrace: obálky *Trnek-Brnek* - č. 7 /2001, č. 9 / 2004 a č. 12 / 2006

Vinný Slíva

Ve snaze pokračovat s propagací odrůdy *Malbec*, rozhodli se na argentinské ambasádě v Praze vytvořit dárkové balení s vinnou tematikou. Dárková balení budou využita jako "institucionální" dárky ambasády. Jde o dva typy, tj. o dřevěné a papírové (**na obr.!**) balení, kterým je společné to, že využívají "vinné" kresby **Jiřího Slívy**.

Jak se dozvěděl kreslíř od velvyslance, také dovozcům se kresby líbily a prý není vyloučeno, že šířit argentinské víno v takto ozdobených obalech by mohla časem šířit nejen pražská *embajada Argentina*. (red)

Nejprve kniha, pak seriál: Staré pověsti

Možná si někdo vzpomenete na jméno **Zdeněk Janda**. Bývalo pod kreslenými vtipy s typicky nosatými figurkami, které se vyskytovaly především v moravských novinách. Nyní se to jméno objevilo ve spojení s autorem Bohuslavem Žárským, jenž před třemi lety vydal "Obrázkové staré pověsti české" právě s ilustracemi *Zdeňka Jandy*. Nyní podle Žárského scénáře natočili v Ostravě "Staré pověsti české" i pro televizi v podobě 26 animovaných epizod. Premiéru má první díl na stanici *CS Film zrovna teď* - 5. 12. 2012 (r)

Česká Unie karikaturistů

a

Galerie Evy Jandějskové

si vás dovolují pozvat na zahájení

výstavy

Novoročních blahopřání

autorů

České unie karikaturistů

Vernisáž výstavy je

v pátek 7. prosince v 18 hodin

v Galerii Evy Jandějskové

Lidická 22

Praha 5 - Smíchov

Vánoční koledy zahraje a zazpívá *Josef Sochor*

Kresba: *Břetislav Kovařík*

Pražský veletrh *Moderní rybář* letos se spoustou kreslených vtípů!

Výstavu 120 kreseb od 27 autorů jsme jeli instalovat (Kobra, Fojtík a já) odpoledne před rybářským veletrhem, ve středu 21. 11. 2012, na výstaviště v Praze – Holešovicích. Příjezd, sehnání manažera, rozvržení do rámců, lepení obrázků, rozvržení jednotlivých rámců vedle sebe, předělávání silonů (ty původní byly krátké), pověšení, vyrovnání – to všechno nám zabralo 4 a půl hodiny! (Parkování 200 Kč mi naštěstí zaplatila naše firma.)

Pak jsem tam byl v pátek, služebně, dělat fotodokumentaci, a Zdeněk Hofman, který měl stánek vedle i paní z časopisu *Rybářství* (stánek naproti), mi potvrdili, že lidi se u stěny s naší výstavou zastavovali. Lidi chodili a listovali si Veletržními novinami, kde byla naše stránka kresleného humoru.

Za 4 dny, v neděli 25. 11. jsme jeli s Mirkem Fojtíkem výstavu zase sundat. To už bylo rychlejší. Veletrh navštívilo asi 12 000 lidí, a tak teď budeme, manažer i já, vyhodnocovat, jestli měla úspěch, a jestli bude zájem udělat to i v budoucnu. (RJ)

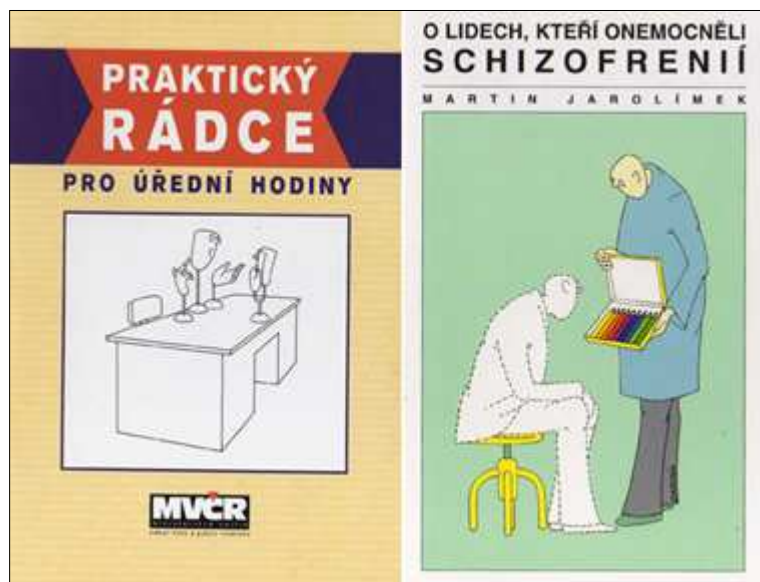
Ke snímkům:

Vstupní panel zdobí nejen slovo o ČUKu, ale také hned první čtyři kreslené vtípy od našich autorů. Velké logo ČUK se pak opakuje spolu s logem rybářského veletrhu na všech dalších panelech... Dole jsou vidět pěkně čisté a osvětlené panely rámované ve stříbřitých rámech - s Jurkasem je tak nainstalovali Fojtík s Kobrou...

Kresba: **Zdeněk Hofman**.
Snímky: **Jan Koutek**

Bartákovy kresby pro úřadem i schizofrenií postižené občany

Kreslený humor jako vítaný doplněk k na prvý pohled suchopárným textům? Takový nápad není nový, ale je stále docela vzácný. Rádi upozorňujeme na každý takový případ. Už jsme viděli několik všelijakých příruček, dokonce i učebnic. A dokonce i vesele ilustrovanou výroční zprávu velké firmy. Ideálními autory jsou samozřejmě nejen pouzí ilustrátoři, ale inteligentní autoři, kteří k tématu přistoupí invenčně a dokáží na příslušné téma nejen ilustrovat, ale dokonce vytvářet “samonosné” kresby s pointou.

Do Úřadu zvesela!

Jedním z autorů, pracujících obvykle beze slov, je **Miroslav Barták**. “*Praktický rádce pro úřední hodiny*” vyšel péčí Ministerstva vnitra ČR už v roce 2002, aby sloužil občanům k orientaci jak, co a kde mají dělat ve styku s úřady. Ze dvaapadesáti stránek ryze praktických sručných rad je jich sedmnáct vyhrazeno Bartákovým kresbám. K uzavření manželství, ale také třeba k veřejné sbírce či místnímu referendu máte vždy skvělý vtip. Celá brožura se proto dá klidně v knihovně zařadit mezi svazky kresleného

humoru. A i kdyby se slovní rady za dalších deset let od prvního vydání x-krát změnilo, dobré vtipy stále zůstanou (nadčasovými) dobrými vtipy.

Bludy netrpí jen obludy...

Totéž se dá konstatovat i nad druhou brožurou, která je navíc úžasná tím, že není jen secvaknutá svorkami, ale má (sice úzký, ale přesto knihu připomínající) hřbet. Napsal ji Martin Jarolímek a na 36 stranách stejného A-pětkového formátu píše “*O lidech, kteří onemocněli schizofrenií*”. Vyzdobil ji také **Mirek Barták**, i když jen barevnou obálkou a uvnitř třemi celostránkovými černobílými vtipy z populární kategorie “o blázněch”. Svazek vznikl díky sdružení *Ondřej* a Ministerstvu zdravotnictví ČR za finančního přispění dvou firem. Brožura je poškozena popleteným křestním jménem autora kreseb v tiráži - jakéhosi **V. Bartáka** a

ozvláštněna portrétem autora textu na zadní straně obálky od **A. (Adolfa?) Hoffmeistera**. Příručka je určena nejen schizofrenikům, ale též rodinným příslušníkům a blízkým osobám. Do sbírky alb cartoons ji těžko zařadit, ale mezi prospěšné počiny na téma “*Humor pomáhá léčit*” se zařadila automaticky sama. (**G-men**)

Litografie pro českého ambasadora v Irsku

(k blížícímu se irskému předsednictví v EU)

Jiří Slíva navrhl pro **Tomáše Kafku**, velvyslance ČR v irském Dublinu - na jeho žádost - litografii v nízkém nákladu 25 kusů. Na obrázku vidíte, že je určena k nastávajícímu irskému předsednictví v EU (leden - červen 2013). Z Dublinu přišla autorovi zpráva, že by se jich ujal klidně padesát. *Inu, mí Irové mi rozumějí*, komentoval to s potěšením Jiří.

Kresba: **Jiří Slíva** “*Irský SisyphEUs*”

Zastavení na Smíchově (Martenek)

Rušná křižovatka „U Anděla“ na Smíchově, kudy spěchali v minulém století do práce dělníci do Tatrovky, pivovarští do Smíchovského pivovaru a ajzboňáci na Smíchovské nádraží, se za posledních 15 let proměnila v ještě rušnější křižovatku, kudy spěchají prodavačky do megaobchodního centra Nový Smíchov (místo zbourané Tatrovky) a bílé límečky do skleněných kanceláří všude okolo. Ve všem tom mumraji zůstává vedlejší Lidická ulice nezměněna. A v její polovině se nachází galerie-kavárna výtvarnice Evy Jandejkové, kde je možno se zastavit, zklidnit, dát si kávu a dívat se na hezké obrázky na stěnách.

Ve čtvrtek 22. 11. 2012 jsem se tam vypravil na křest kalendáře **Miloslava Martenka**. Přede mnou tam byl už Jarda Dostál domlouvající naši prosincovou výstavu novoročenek. Já se tam potkal nejen se Slávkem, ale i s Honzou Koutkem, událost pro GAG tady fotím.

Za mých mladých let se nekřtilo nic. Občanci se vítali. Pak se začala křtít elpíčka (pro mladší – dlouhohrající gramofonové desky), pak knížky, pak nástěnné kalendáře, a teď už i stolní kalendáře. Asi je to věcí vývoje. Za chvíli se budou křtít i péefka, posílaná e-mailem – hahaha. No jo, u všeho je potřeba udělat nějaká šou, prodat to. Tady tu šou obstarával pan Vráťa Ebr, vedoucí Arbesova knihkupectví (výřečný více než náš předseda Břeťa), sexuolog Radim Uzel, ještě nějaký další sexuolog, herečka paní Valentina Thielová, a ještě nějakí ti herci, nakladatelé, rozhlasoví pracovníci, atd. Připadalo mi to jako setkání přátel, kde se všichni znají, a my - asi tři lidi z ulice - jsme tam byli jaksi náhodou. Mé předchozí řádky ale nemyslím iro-

nicky, naopak. Bylo hezké, že se lidé “v letech” sejdou a v kultivovaném prostředí probíhá i kultivovaná zábava. Mnohem lepší, než sedět doma, nebo nadávat v hospodě na politiku.

Program – povídání, písničky a vlastní křest – trval asi hodinu a půl. Pak se připilo na zdravý kalendář, který sestavil Vráťa Ebr a ilustroval **Slávek Martenek (vlevo!)**, ještě se rozdalo pár autogramů – a oznámení, kdy je příští literární večer. Jsem celkem rád, že jsem se zúčastnil. (RJ)

Foto: **Jan Koutek**

**Humor ve veřejném prostoru...
...není častým hostem.**

A tak si připomeňme dva takové případy z Prahy. U Anděla konala dobro *Liga proti rakovině* a v novinách to inzerovala vtipy od **Jiránka, Slívy a Bartáka**. Pro GAG to už před měsícem zachytil náš **Foto-Koutek**. Právě on nyní zdokumentoval výskyt plakátu FOK od Slívy na Klárově - o jehož zrodu jsme už též informovali... (r)

Na poslední chvíli / Zlatý súdok v Polsku

V „České hospodě“ v polském městě **Rzeszów** otevřeli v úterý 27. listopadu 2012 po-soutěžní výstavu „Zlatý soudek“. Otevřel ji **Fedor Vico**, bývalý „vicoprezydent“ časopisu „Bumerang“ a pořadatel prešovské soutěže „Złota beczka“ (stojí v polském originále na webu - text doprovází kresba **Romana Kubce** z této výstavy - viz vlevo!) V příštím GAGU přineseme z celé akce snímky, prostě více informací přímo z „místa činu“. A také se nabízí úvaha, zda by nemohla být „Česká hospoda“ tím správným místem i pro výstavu České karikatury? (r)

První dva stateční...

Otto Schubert s **Pavlem Taussigem** byli jako první ze členů ČUKu uvedeni na seznamu účastníků mezinárodní soutěže v belgickém Kruishoutem na téma „Bicykl“ s uzávěrkou **15. ledna 2013**.

Srna: Katalogy i kalendář - splněno!

Na Valné hromadě informoval **Jiří Srna** o dalším osudu celého nákladu katalogu **Závislost**. Svazky byly distribuovány po všech veřejných knihovnách Libereckého kraje. Nyní posílá kolegům, kteří participovali na jeho „**Akci roura**“ dobrou zprávu, že její závěrečný výsledek, tedy „**Kalendář na rok 2013**“, už je na světě. A netají se svým nadšením: „*Musím říci, že je nádherný, fakt se to povedlo, ač už jsem skoro nedoufal...*“ Pro každého z participujících umělců má po 5 výtiscích, zatím v ordinaci, ale přiveze je do Prahy na schůzi předsednictva ČUKu. (r)

GAG / Po Novém roce jděte raději do Žatecké...

Oprava

Po upozornění **Františka Kratochvíla** z Teplic, který byl iniciátorem možného vkříšení výstav „krhu“ opravujeme název ulice, kde Kobra hodlá po Novém roce pořádat své Salony. Nejde o ulici **Valentinskou**, kterou nám minule uvedl náš informátor, ale o ulici **Žateckou**, která stejně jako ta uvedená vede na Starém Městě z Kaprovky jižním směrem a je s ní rovnoběžná. Na rohu je pošta. Místo omluvy přijměte snímek (viz!) se vstupem do restaurantu pod baldachýnem. (red.)

Z pošty: Čizmazia, Cebula, Morávek

Kazanevsky na Cartoongallery

Ako už tradične na začiatku mesiaca bola práve v Cartoon Gallery sprístupnená veľká reprezentatívna výstava jedného z popredných európskych autorov - tentoraz je to výber z tvorby jedného z najúspešnejších karikaturistov sveta **Vladimíra Kazanevského** z Ukrajiny. Pozrite si ju, prosím, na tomto linku: <http://www.cartoongallery.eu/vystavy/>.

Morávek na Rybách

Byl jsem se podívat na Rybářském veletrhu, na Výstavišti Praha - Holešovice (...) a byl jsem překvapený vynikajícím uspořádáním od pořadatelů, ohromným zájmem návštěvníků atd. Samozřejmě mě zajímala výstava členů ČUK na téma „Ryby, rybáři a svět okolo“... Na poslední chvíli jsem se také výstavy zúčastnil, alespoň jedním obrázkem (*Motorová ryba*).

Výstava byla SUPER, ale plasty místo čirého skla mají úskalí (špatně někde přiléhaly k vystaveným obrázkům, zvláště v rámu, který byl výše zavěšen se plast "vybortil" teplem od žárovky - osvětlení.

Aleš Morávek, Praha

Kondolence z Polska

Dzien dobry. Pragnę przekazać Ceskiej Unie Karikaturistow kondolencje z powodu straty wielkiego rysownika jakim był Vladimir Jiraneek. Z powazaniem **Henryk Cebula**, Polska

Aktuality / Ševčík a Vhrstí

Ševčíkovy grafiky v prosincové kafírně

Katka Ševčíková opět sestavila jednu pěknou Igorovu výstavu. V první adventní neděli 2. prosince se sešla nejmíň pětadvacítka přátel umění v pražské kavárně „Boží mlýny“, v Salmovské ulici. I já se tam vydal. Po přivítání se mě Katka zeptala, jestli Ševčíkovu výstavu nechci uvést, zahájit. Překvapeně jsem ze sebe dostal „Eee, eééé...?“, takže Katka usoudila, že si ji zahájí sama. Stalo se, a byla odměněna potleskem. Igorovým grafikám (lahve, pyramidy...) to na režném zdivu kavárny slušeno. Lidé přecházeli mezi oběma místnostmi a prohlíželi si 23 grafik. K dostání byly i novoročenky s kresbami I. Š. Občerstvení bylo tradičně domácí a kaloricky dostatečné. Kavárník nebyl zatím schopen odhadnout, jak dlouho tam výstava bude, ale počítám, že nejméně měsíc. Kromě mne jsem se tam potkal i s manželou Šírovými, Danielou Pavlatovou (Nepraktovou) a také s redaktorem Slovákem.

Text i foto: **RJ**

Od 5. prosince do 26. ledna 2013 je v pražské galerii Smečky otevřena výstava Jiřího Slívy. Více z vernisáže v příštím čísle GAGu!

Vhrstí: Předvánoční knižní smršť

Podbrdský vrabec **Vhrstí** vyseděl ve svém lesním hnízdě pro vánoční nadílku tři svazky:

Pověsti středních Brd - <http://vhrsti.cz/vysla-nova-knizka/>

Přehršle pohádek a pověstí z Čech, Moravy a Slezska -

<http://vhrsti.cz/vysla-nova-knizka/>

Mirek & spol. - <http://vhrsti.cz/predvanocni-smrst-pokracuje/>

A také se uhnízdil mezi jedenáctkou ilustrátorů na pražské výstavě knih pro děti „11 světů“, která bude k vidění až do 24. února 2013 v Muzeu hlavního města Prahy na Florenci (viz kresba vedle) -

<http://vhrsti.cz/11-svetu-soucasna-ceska-ilustrace-pro-deti/> (g)

V předposledním letošním *Ojlenšpíglu* je na některých ze 68 stran už cítit, že se blíží konec roku. Především na reklamních plochách. Vybrali jsme jednu nabídku humorného nakladatelství (www.lappan.de) - inzerát na **Fieses Fest - Černý humor k Vánocům (viz obr.!)**

Kniha o 168 barevných stránkách je určena, říká se tu, *Cartoons-fans und Fans des schwarzen Humors!*

Vánoční dárek pro takové lidi přijde jak **Ježíška**, tak **Santa Klause** na skoro E10,- (v Německu).

A Eule též nabízí každý rok, dva typy kalendářů vyzdobených kreslenými vtipy. Nástěnný kalendář o 13

listech 21x29,7 cm je za E 10,- a Postkalender (že by pohlednice?) má 32 kartiček 10,5 x 24 cm (což je taková nudle - **viz obr. vlevo!**) za stejnou cenu. Pokud si ovšem objednáte oba zároveň, *paket* vás přijde na E 16,90

Také mezi (tentokrát pouhou) čtyřicítkou kreslených vtipů se projevují předvánoční nápady. Z kreslířských opor měsíčníků nechybí **Beck, Ari Plikat, Martin Zak** (**viz** jeho kresba „**Cho-**

dec na palubě!). Ozdobou čísla je **Gerhard Glück**, zatímco **Barbara Hennigerová** se vedle ilustrátorky velkých materiálů stala autorkou rubriky *Kalender Blatt* - celostránková kompozice se tentokrát týká působení sasko-thüringické *Nazi-Bandy* teroristů, známé jako „*Zwickauer Trio*“. Velký prostor dostal v rubrice „*Černé na bílém*“ kolega **Jan Tomaschoff**, jehož vtip (**viz obr. vpravo!**) se týká výkonnosti cizozemské pečovatelky, která dokáže krmit klidně pět stařečků současně - jako ta mnohoruká bohyně: „**Super... ta nová sestra z Indie!**“ (ih)

Portréty / Vladimír Menšík - další várka (vlastně hned dvě)

Není to dlouho, co jsme v GAGu číslo 43-44 zveřejnili 9 portrétů českého herce humorného typu, ne přímo jednoznačně komika, ale novější terminologií tzv. „baviče“. Nasbíral je kolega Pavel Hanák a - sám především portrétista - doprovodil i svými verzemi. Vyzval pak další kreslíře z České unie karikaturistů, aby poslali - mají-li - také „své Menšíky“. Měli anebo, pokud neměli, tak udělali. A poslali. Ta první várka, jak jste ji mohli prozkoumat v GAGu, obsahovala hlavně díla zkušených karikaturistů včetně těch, kteří se s Menšíkem setkávali často přímo v divadle. A také kreslířsky byla spíš tradiční, tak jak portrétní karikatury známe třeba od Adolfa Hoffmeistera. Dnešní výběr přináší na této stránce šestici převážně standardních podobizen od lidí, kteří nejsou žádní začátečníci.

Autoři kreseb. Nahoře zleva: *Lubomír Lichý, Lubomír Vaněk, Martin Hron*
Dole zleva: *Pavel Kundera, Jan Vobr, Miroslav Fojtík*

Na další straně přinášíme druhou šestici, do ní jsme seřadili Menšíkovy portréty od dalších našich autorů, z nich se též nejméně polovina zabývá pravidelně portrétováním živých osobností. Na obou stránkách nyní můžete posoudit, jak se jim to povedlo s mužem, který už mezi námi dost dlouho není, ale jehož vizáž si všichni dost dobře pamatujeme. A občas si ji znovu připomínáme z vystoupení v televizi či řady populárních rolí ve filmu.

Určitě si všimneme toho, jak každý autor - pokud jde o tvar hlavy herce anebo význam jeho obličejových rysů - preferuje něco jiného. Divákovi dá někdy práci najít si pak v méně konvenčně pojaté tváři „svého Menšíka“. Toho, kterého přece „tak dobře zná“ (ih)

Autoři kreseb. Nahoře zleva: **Nenad Vitas, Jiří Novák, Karel Klos**
Dole zleva: **Jiří Srna, Václav Šípoš, Břetislav Kovařík**

A ještě dva kousky vlevo úplně dole: **Štěpán Mareš** (z „reflexního“ Raoula) a **Radovan Rakus**
Stále ještě je v GAGu dost místa “pro ty, kteří to chtějí zkusit!” (r-ph)

Dnes jsme v této rubrice po menší odlmce sáhli i do starších, byť nadčasových výstřížků z českých novin, které se týkají legrace a vtipu v širším záběru...

Zlodušský knírek se do zábavních parků nehodí

Také v **zábavních parcích** „Disneyland“ platí pro zaměstnance přísná firemní pravidla pro vzhled a odívání. Přestože sám zakladatel Walt Disney, kreslíř **veselých stripů**, měl knírek a fousy má i šest ze sedmi Sněhurčinych trpajzlíků, dosud museli všichni mužští zaměstnanci chodit do práce hladce oholení. Firma však nyní přísná pravidla zmírnila:

„Při zkoumání požadavků zaměstnanců někteří z nich požádali o tuto změnu,“ potvrdila mluvčí společnosti. Pravidla se nevztahují jen na lidi v kostýmech hrdinů **grotesek**, jako psa Pluta, nebo myšáka Mickeye. Platí i pro prodavače párků či vstupenek (...) „U Disneye musí být každý čistý, upravený, přátelský a čerstvý“ (...) Zákaz knírků a vousů neplatil vždy; neestetickým a tudíž nevhodným se stal až v 50. letech po otevření Disneylandu v Los Angeles. Až v roce 2000 firma opět povolila upravený a krátce zastřižený knírek. Teprve v roce 2010 mohly zaměstnankyně přestat nosit punčochy, což ocenily hlavně pracovníce z Floridy. Ale pořád platí přísný zákaz excentrických barev vlasů, dlouhých nehtů, tetování a piercingu (s výjimkou klasických náušnic). Ani s těmi vousy to však není moc jednoduché: Tenký „zlodušský“ knírek je zakázán a bradka nesmí být delší než 6,3 mm.

(Leona Šlajchrtová: „U Disneyů už smíte mít vousy, i když...“ MfDNES z 26. 1. 2012; str. A7)

Politické vtipy v Rusku

Jisté **politické vtipy** se cyklicky opakují a postupně se týkají nových a nových vládců. Na některé pasují přesně, na jiné stěží. **Anekdota**, jež sedí u diktátora Stalina, resp. Gottwalda, působí hlouše, naroubována Bushovi či Nečasovi:

Politické **vtipy** jsou v Rusku oblíbeným žánrem. Jak by ne, obyvatelé to se svými politiky neměli nikdy lehké. **Žertování** o nich je tak odedávna malým, leč účinným duševním ventilem (...) Po čtyřech letech se do Kremlu vrátil Vladimir Putin. A jak Rusové **žertují** o něm?

Putin přijde na besedu se žáky ZŠ. Třída je plná, žáci se ptají. Váňuška zvedne ruku: Mám tři otázky: „Za co sedí Chodorkovskij? Proč v Rusku vraždí novináře? A proč nemáme svobodné volby?“ Putin znervózní, zadívá se stranou. Vtom zazvoní. Po přestávce se všichni vracejí do třídy

a Putin se už zase usmívá. Ruku zvedá Serjoža: Mám čtyři otázky: „Za co sedí Chodorkovskij? Proč v Rusku vraždí novináře? Proč nemáme svobodné volby? A kam zmizel Váňuška?“

(Adéla Dražanová: „Ruský ventil“, MfDNES z 5. 5. 2012; str. A8)

Ilustrace: nahore fotoportrét **Walta Disneye**, **dole** portréty ruských vládců od **Vladimíra Močalova**

Hollywoodské komedie jsou stále vulgárnější - a přitom inteligentnější

Kromě fekálního a genitálního **humoru** se v nově natáčených komediích útočí i na zakorčené kulturní předsudky a klišé:

Završuje se velká změna v současném **komediálním žánru**. Hlavními hrdiny filmu už nejsou nevinní ušlechtilí lidé, kteří se dostanou do lapálie, ani hlupáči s dobrým srdcem, případně osamělí bručouni, kteří pochopí světlejší stránky života. Hrdiny se stali nepoučitelní idioti, darebáci, flákači nebo pařmeni, kteří dobrotu jen předstírají, nebo prostě nechápou, že nejsou dobří lidé. Tento posun je dlouhodobý, je zjevné, že se s hollywoodskými **komediemi** za poslední více než dekádu něco stalo. Jsou čím dál tím vulgárnější, oplzlejší, ve všech směrech drsnější a nekorektnější. Ale přitom inteligentnější a realističtější než kdykoli předtím. (...) Smršť **drsných komedií** z Hollywoodu od konce 90. let nemá v historii srovnání a hovoří se přímo o škatulce „**odpudivých komedií**“. (...) Rozdíly oproti minulosti jsou každopádně obrovské a odrážejí proměnu mediální krajiny, životního stylu i celé společnosti (...) Zvyšující se kadence a kalibr vtipů v současných filmech jsou dány tím, že jsme z internetu uvyklí na spoustu **nekorektní zábavy** - pokud nás mají nové filmy zaujmout, musí držet s internetem krok. (...) Redukovat tsunami sprostáren na pouhou potřebu ulevit si a nikdy nedospět, je nespravedlivé. Tyto **komedie** nám víc než jakákoliv jiná forma kultury dávají možnost uvědomovat si trapnost existence v dnešním civilizovaném světě. Málokdo může prožít skutečnou tragédii, většinou se cítíme být součástí nějaké obří **frašky**.

(Kamil Fila: „Něco na těch sprostárnách je“, Respekt z 21. 5. 2012; str. 59-61)

O legraci v opeře s Menzlem

Jiří Menzel prožívá šťastné období. Libuje si, že má klidný život v dobrých vztazích se svým okolím, rodinou a filmovým štábem, s nímž natáčí Sukničkáře. **Komedie** z operního zákulisí se objeví v kinech příští rok.

- Pod operou si lidé představují mramorovou vážnost. Kde v ní chcete hledat legraci?

To, co z hledišť může vypadat jako mramorová vážnost, může být z druhé strany při práci na inscenaci i **legrace**. Trochu mi vždy v opeře vadila vážná strnulost a předstírání emocí.

(Pěvci) ...jsou zaujatí jen dokonalostí svého zpěvu, vnímají jen dirigenta, někdy i své partnery na jevišti, ale diváky jen málokdy. Pak z výsledku čiší strojová umělost.

- Kde se tedy v opeře rodí smích?

Nemusí to být jen **smích**. Mám rád, když je do představení zakletý **úsměv**. Když se smějete, rozsvítí se vám v hlavě. Stačí **vtip**, nebývalé spojení a je to tam. Prostě existují věci, které vám něco sdělí, aniž to přímo vyslovily.

- Kde byste ani vy nežertoval?

Tam, kde lidé trpí. Ale vážím si toho, když i trpící dovedou být nad věcí. Nesnáším uplakané filmy, laciný smutek pro smutek. A nemám rád filmy, které se v ošklivostech a zvrácenostech vyžívají. (...) Poslání kultury je kultivovat. Nemělo by být jen pro úzkou vrstvu. Jenže moderní umění na tu funkci rezignovalo, stává se světem samo pro sebe. Dělat módní „umění pro umění“ je daleko snadnější. Můžete vystavit otřískaný pisoir jako výtvarný objekt. Můžete natočit osmihodinový film, v němž není nic jiného, než pohled na spícího muže, a tvrdit, že to je nový pohled na lidskou existenci. Čím větší pitomost předkládáte, tím víc se musíte tvářit vážně a důstojně o ní říkat bláboly; každý se pak bojí přiznat, že mu to připadá nesmyslné - včetně odborníků.

(Mirka Spáčilová: „Pořád máme náuru nevolníků“, MfDNES „Víkendy“ z 28. 7. 2012; str. 28)

Hrdinský smích dokáže lidi přeladit

Partnerka karikaturisty **Václava Hradeckého** novinářka **Barbora Tachecí** si k rozhovoru „*Přímo k věci*“ pozvala primáře mužského oddělení léčby závislostí Psychiatrické léčebny v Praze-Bohnicích **Karla Nešpora**. V úvodu uvedla, že Nešpor už v šestnácti potkal americkou učitelku jógy, která ho naučila **smát se nohama**:

Napsal jste knížku „**Léčivá moc smíchu**“. Na alkoholismus **smích** zabírá?

Smích nepoužíváme jako suverénní léčebnou metodu. Kdybych dělal nějaké opičky u lůžka pacienta, který je ve vážném stavu, tak by to nebylo etické a ani by to nefungovalo. Ale ve skupinové terapii, kde mluvíme o věcech, které jsou pro nás zásadní, by asi nebylo hezké se

rozejít v hluboké depresi. Třeba dneska jsme s přáteli abstinenty cvičili **hrdinský smích**, kdy se člověk vysměje všem škůdcům. Byla to **legrace**, lidi se přeladili, dostali lepší náladu. Nemůže hraný smích spíš zhoršit stav pacienta?

Používáme to jako koření a opatrně. Jsou prostě situace, které jsou tak vážné, že bych si to nedovolil. A naopak jiné, kde to pomáhá. Na závěr našich seminářů máme takový rituál, kdy říkáme: **Veselý - radostný - střízlivý - juchúúú!** A když občas zapomenu, pacienti volají: Ještě není konec!

(Barbora Tachecí: „Alkoholik nepátrá po kolkou“, MfDNES z 26. 9. 2012; str. A16)

Dokáže vrah psychologa rozesmát?

S. H. : Svým způsobem často, naposledy jedna dvojnásobná vražedkyně, která dřív prostitovala ve Vídni. Vášnivě mi líčila, jak je výborná v uspokojování chlapů: „Víte,“ řekla mi, „já nic jiného neumím, ale **TOHLE umím dobře!**“ Na odchodu mi řekla: „Moc lituju, že jsme se nepotkali dřív! My jsme mohli zažít **VELKOU srandu!**“

(Jan Malinda: „Slavomil Hubálek - zpovědník vrahů“, Magazín MfDNES z 8. 11. 2012; str. 32)

Dopis redakci

Ad LN 8. 11. 11.: Zemřel Vladimír Jiránek:

Díky obrázkům Vladimíra Jiráňka jsem si uvědomoval, že duch je silnější než hmota. Několik črtů jeho pera bylo schopno vyjádřit duševní rozpoložení postavicek nepochopitelně výstižně, laskavě a **vtipně**. Jeho schopnost vyvolat tichý vnitřní **smích** byla neopakovatelná. Českému člověku jsou blízké jím vyjádřené absurdity a paradoxy. Pokud existuje něco jako český charakter a česká duše, tak je fenomenologicky dokázal vyjádřit právě Vladimír Jiránek. Jeho nezapomenutelný nenápadný **úsměv** je v naší paměti navždy spojen s tichým smutkem, kterému se vždy podobal.

(Vít Šlechta, Libštát: „Jiráňkovi s láskou“, Lidové noviny z 10. 11. 2012; str. 12)

Kresba: **Vladimír Jiránek** v LN 16. 11. 2012

Dikobrazí filmy

Václav Klaus se nikdy netajil tím, že domácí filmy mu, až na výjimky, k srdci nepřiostly. Jeho veto nového zákona na podporu české kinematografie tak filmaře nepřekvapilo:

„**Nečekal bych, že by**

Klaus vynechal příležitost škodit. Rozdíl mezi bývalým prezidentem a tímto je jako mezi Halíkem a Dalíkem,“ glosuje to režisér Jan Hřebejk (...) (Klaus) negativně hodnotí i tvorbu novodobých klasiků české kinematografie Zdeňka Svěráka nebo Jana Hřebejka. V roce 2007 uvedl, že jejich filmy „mají ve srovnání s 60. lety nádech povolené **komunální satiry jako v Dikobrazu**“.

(Radka Římanová, MfDNES ze 14. 11. 2012; str. A3)

Židovský humor z krytů

Až dosud ležel Tel Aviv mimo dosah raket odpalovaných denně mírumilovnými Palestinci na Izrael z Gazy. Nyní však i jeho obyvatelé pocítili hrozbu a zvykají si na útoky do krytů:

Obyvatelé Tel Avivu však neztratili **mysl pro humor** a na sociální síti vystavili skupinové snímky z krytů s „reklamním“ sloganem: „**Hamas spojuje lidi**“.

(Pavel Novotný, MfDNES z 23. 11. 2012; str. A8)

Od vtipného nápadu ke zločinu

Provokátorská skupina *Ztohoven* ukradla a vystavila čísla soukromých mobilů politiků. Těm nyní chodí od anonymů vulgární vzkazy. Nejenže že to není umění, ale už ani ne dětská hříčka. Zneužití internetu je vážná hrozba, přestože zatím jde spíš o sprostotu a agresivitu:

Jeden *Ztohoven* byl uvězněn za to, že vyměnil panáčky v semaforech. Ale není krádež a zveřejnění soukromých dat nesrovnatelně vážnějším zločinem? (...) Svoboda sítě by neměla být omezena, to však neznamená, že by měla zůstat prostorem pro beztrestné zločiny. Internet je mimořádně rychlý a v tom nebezpečný. Nechci znít mentorsky, ale soudím, že bez soustředěného úsilí o výchovu k internetové slušnosti se orátí proti lidem. Stejně jako agresivní protižidovské karikatury předznamenaly holokaust.

(Martin Komárek: „Stoh hoven“, MfDNES z 23. 11. 2012; str. A12)

Kudy vede hranice mezi básní dobrou a špatnou (nezajímavou)?

Simona Martínková-Racková uvádí v doslovu k antologii poezie dvojice pojmů, které hranici zpřesňují. Tak výstižně, že se následující kritéria hodí i na jiné žánry než jen poezie:

“Konkrétnost, ale ne doslovnost. Syrovost, ale ne vulgarita. Každodennost, ale ne banalita. Cit, ale ne sentiment. Smutek či lament, ale ne fňukání. **Humor, ale ne anekdotičnost. Sdílená zkušenost, ale ne kalkulování s očekáváním publika. Satiričnost, ale ne moralizování. Angažovanost, ale ne pamflet. Etický rozměr, ale ne kárání. Stavění na určitém principu, ne však tupé plnění programu. Víceznačnost, ale ne rozplizlost či alibistická mlhavost.**”

(Klára Kubíčková: “Stovka nejlepších básní roku”, MfDNES z 28. 11. 2012; str. B8)

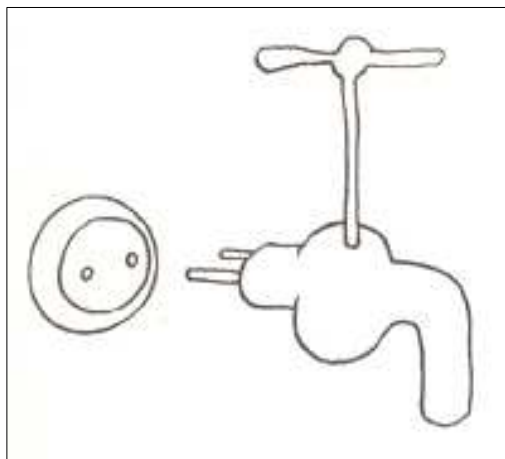
Slavící a humor

Na trhu s umělci je velká konkurence a kdo si neumí udělat reklamu, jako by nebyl:

Dan Landa (...) přesvědčil, že je obchodní mozek spíš než romantik. Na pováženou z jeho vystoupení je tedy vehemence, s níž prohlásil *Karla Janečka* králem králů. **Vtip** to nejspíš nebyl, protože jakkoli *Landovi* nechybí **smysl** pro show, ten **pro humor** mu jaksi nenarostl nebo zakrněl. (Martin Komárek: „Bude Žito požírat Šváby?“, MfDNES z 27.11.2012; str. A10)

Glosa / Malá recenze na... “*Hosta*” Jana Trefulky

Pršelo jim štěstí, to je to první, co člověku naskočí, když slyší či čte jméno **Jan Trefulka**. Tak se jmenovala jeho nejznámější kniha. Jako sportovní novinář jsem při nějakém medailovém úspěchu našich borců vždy jen těžko odolával nápadu užít parafráze toho názvu v titulku typu “*Pršely jim medaile*”. Jiní se ovšem neubránili...

Při pročítání nekrologu brněnského spisovatele (15. 5. 1929 - 22. 11. 2012) jsem si však hlavně uvědomil souvislost tohoto muže s kresleným humorem. Tedy s jeho novou, na svou dobu avantgardní podobou, jak ji nabízel naposledy Trefulkův (a před tím Uhedho) čtrnáctideník “*Host do domu*”. Za něho to bylo, kdy jsem se z podnětu *Honzy Steklíka* na přelomu let 1968/1969 dostal ke svým prvním úvahám o výtvarném humoru a pak zkoušel nahradit *Miloše Macourka* v jeho roli objevitele velkých západních karikaturistů: *Steinberg, Dubout, Sempé*.... Kdy jsem pro sršatého *Olega Suse* a pro *Pavla Švandu* ze “zeleného” *Hosta* psal své prvé (a nadlouho poslední) kulturní glosy do vážného a váženého (v

Praze dokonce váženějšího než místní *Plamen!*) kulturního magazínu. S jeho zákazem v r. 1970 ovšem dopršelo nejen mé krátké štěstí, ale také radost humorumilných čtenářů, protože to byl *Host do domu*, jenž byl hlavním stanem proslulé **KŠ**, jejich oba ředitelé (dnes by se určitě psalo prezidenti) **Karel Nepraš** a **Jan Steklík** se tu na vnitřní obálce střídali jako autoři celostránkové kresby. Vedle nejčtenějšího textu v každém čísle - tedy “*Malé recenze na...*” *Jana Skácela*. (IH)

Kresba: **Karel Nepraš, KŠ**

Jiránekovo dílo, ba pověst pronikla až do českých a slovenských komunit v Kanadě. *Pavel Taussig* nám poslal výstřižek nekrologu, v němž na pražského karikaturistu vzpomíná Zdeněk Smejkal v torontském Novém domově č. 24 z 22. 11. 2012. Z článku jsme zvětšili dva "kousky", v nichž autor připomíná dva málo nyní zmiňované momenty z jeho života.

Když se v šedesátých letech na stránkách brněnského Hosta do domu vyrovnával s absurditami vojenské služby, vycházel ze Saula Steinberga, kmenového satirika týdeníku The New Yorker. A až jeho příspěvky měly více méně ladění poeticko-pacifistické, přišli za ním estébáci, aby ho nasměrovali na správnou cestu.

Velkou satisfakcí byla pro Jiráňka bilanční výstava v Galerii Smečky v roce 2008 k jeho sedmdesátinám - pro obrovský zájem se o měsíc prodlužovala. Kromě zmíněných filmových cen byla Jiráňkovi v roce 1998 udělena Cena Karla Poláčka, v roce 2005 cena Za zásluhy (prezidentem republiky) a v roce 2009 Řád bílé opice (Českou unií karikaturistů). A v roce 1997 se mu dostalo pocty přímo hvězdné, když bylo ve vesmíru objeveno nové těleso. Nebyl to žádný Jira-Jupiter, ale planetka (17694) 1997 ET1 pojmenovaná „Jiránek“. V. Teichman vzpomněl, že když jednou jako elév Jiráňka navštívil, dostal od něho na odchodu manšestrovou čepici, na jejíž podšívce našel nápis Think my head! Berme Jiráňkovy otextované kresby jako tu čepici, a když se nám v duchu toho poselství podaří překonat nějakou tu svizek, pitomost nebo nehoráznost, třeba na nás s nebeské výše ten „Jiránek“ s porozuměním mrkne.

Příloha tohoto čísla / Speciál - Loučení s Jiráňkem

Ne, že bychom se s *Vladimírem Jiráňkem* v tomto čísle loučili navždy, ale čeho je moc, toho je příliš. Abychom tedy nezaplňovali čísla GAGu na konci roku přemírou mediálních o-hlasů na jeho skon (a že jich bylo!) rozhodli jsme se s *HUDr. Vladimírem*, laureátem řádu Bílé opice, rozloučit ucele-ným sešitem.

48	Vladimír Jiránek: KONEC SRANDY
	styl
54	Menu: LÉČIVÁ SÍLA BYLIN
58	Móda: STYL PODZIMU
	rozhovor
60	Hana Fífková: KDYŽ SEX NENÍ NÁŠ
	fotoeditorial
64	Krásna nebeská
	kultura
72	Film: TEMNÝ FILM O VÍRE A NADĚJI
74	Hudba: LEGENDÁRNÍ THIN LIZZY JSOU ZPĚT VE MĚSTĚ
76	Knihy: KRVAVÝ DÁNSKÝ VZKAZ ZE SKOTSKA
78	vip
82	Křížovka
	tv program
83	Šedm tipů INSTINKTU
	perspektivy
98	Simona Bagarová: SPOJOVATELKA BYZNYSU A SOCIÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI

je příliš. Abychom tedy nezaplňovali čísla GAGu na konci roku přemírou mediálních o-hlasů na jeho skon (a že jich bylo!) rozhodli jsme se s *HUDr. Vladimírem*, laureátem řádu Bílé opice, rozloučit ucele-ným sešitem.

V příloze tohoto GAGu najdete na 16 stránkách velkou část toho, co

se kolem události napsalo - tedy vytisklo. Neopakujeme většinu z toho, co už jsme přinesli v minulém řádném čísle našeho čtrnáctideníku, ale přesto máme pocit, že ten, kdo má rád kreslený humor a jeho autory (Jiráňka zvláště!) mohl by si tento separát uložit a mít ho kdykoliv při ruce. Na obrázku je u obsahu *Instinktu* č. 46/2012 poutač na článek v rubrice Osud (vyšel na str. 48) s popiskem **Loučení s humorem**. Celý ho najdete ve zmíněné příloze a pokud máte dobré oči, pěknou četbu přeje - **GAG-men** (.)

Addams věčně mrtvý...

Kolem Halloween, po našem Dušiček, se objevují pravidelně ve světových magazínech ob-

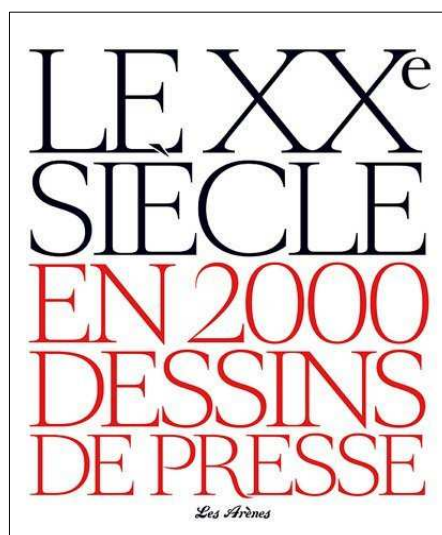
rázky mistra strašidelného humoru **Chase Addamse**. Povedená rodinka amerického cartoonisty se tentokrát zjevila i na webu, kde se prezentuje *ECC's Cartoonbooks Clubu*. Jeho editor **Jan Oplinus** tu představil starou dobrou černou sbírku „*My Crowd*“ (Tom Stacey LTD, London, 1971) do níž Addams zařadil 192 vtipů. Přinášíme barevnou obálku uvedené

sbírky, vtipy jsme doplnili z archívu. Ten napravo má za úkol naladit vás vánočně; však dobře víme jaká je to radost, když se dětem Ježíšek svým dárkem strefí do jejich přání... A na dolním obrázku už se chystáme na zimu s jejich radovánkami. Vtip, který vidíte, je nejstarší ze všech, které jsme kdy na toto téma viděli. Z toho usuzujeme, že ty další desítky autorů v posledních padesáti letech moc nepřemýšlely - a s radostí převzaly právě tento nevysvětlitelný (protože typicky addamsovský) fór... (ih)

To je teda kus!

Pár podivných jedinců, jak je více či méně známe, sbírá publikace a katalogy na téma kreslený humor Pyšní se obvykle nejen desítkami, ale hned stovkami pěkných publikací, někteří i tisícovkami svazků. Ti všichni nyní mohou buď otevřít oči dokořán anebo naopak tiše sklaptopnout a mlčet. Zjevila se jedna kniha, která vydá za pár desítek jiných... Na pultech (přinejmenším těch pařížských) knihkupců je k vidění i prodeji dílo **“Le XXème siècle en 2000 dessins de presse”**. Pokud tomu trochu rozumíme, slibuje se tu vášnivému prohlížeči celé 20. století zachycené ve dvou tisících obrázcích z tisku. Publikace o 600 stranách váží 4,5 kilogramů a má 175 autorů. Dílo bylo představeno veřejnosti 18. 10. 2012. Zachycuje dějiny francouzským pohledem od roku 1900 a výběr karikatur pochází z periodik jako ***l'Assiette au Beurre, le Cocorico, le Rire a Le Canard enchaîné***.

Celkem je tu 11 kapitol, pojímaných jak chronologicky, tak tématicky. Na konci knihy nechybí biografie všech karikaturistů. Anonce dílo nazývají **LA « BIBLE » DES DESSINATEURS** (biblí kreslířů) a z nám známých francouzských autorů se tu objevují tak různorodá jména, jako třeba **Dubout a Sempé, Reiser a Cabrol, Moisan a Faizant, Bosc a Cabu, Serre a Pétilion, Wolinski a Tim...** (r)

10. Karpik = Kapří bakchanalie v Polsku

17. listopadu se v **Niemodlině** slavilo - a jedlo. Na pořadu byly rybí speciality na obrázcích i na talířích. 10. (jubilejní) satiricko-kulinářská slavnost měla - krom vystoupení kabaretu „*Koń Polski*” - jako vrchol programu udílení cen v mezinárodní soutěži cartoonistů s názvem (a tématem) **Kapřík**. Proběhl také *Polsko – Czeski Konkurs Kulinaryny na Potrawę z Ryb*. Na fotkách **D. Pietrzaka** vidíte **vlevo laureáty soutěže** na scéně a **napravo Janusze Kożuszніка** se soškou (autor: *Henryk Cebula*), kterou obdržel jako jediný autor, který se zúčastnil, jak s vtipy, tak osobně, **každého** ročníku **KARPIKA!** Více: <http://www.spak.art.pl/?p=913> (g-dp)

Polský fór měsíce listopadu

Tentokrát to bylo 57 kreslířů, kteří poslali do *Muzea karikatury* ve Varšavě 127 prací. Jako obvykle byly uděleny jedna první a dvě druhé ceny. Tu první obdržel **Zbigniew Ziomecki**, ty druhé **Waldemar Rukść** a **Zbigniew Woźniak**. Čestných uznání se tentokrát dočkali: *Jerzy Fedro, Jacek Frąckiewicz, Artur Ligenza, Maciej Trzepańka a Wiesław Zięba...*

Cartoons a Cartoonbooks v Belgii

Právě během konference muzeí karikatury se v Belgii konala v půli září také další cartoonistická událost. Knihovna ve **Wevelgem** uspořádala výstavu knih tohoto typu (**viz obr.**) **Jan Oplinus** z ECC's **Cartoonbooksclubu** představil veřejnosti svou úžasnou kolekci! Jeho zájem o tuto oblast odstartovala první kniha kreslených vtipů od 'Davidsonů' v roce 1980. Po třiceti letech má Oplinus velkou sbírku alb vtipů, které ukazují různorodé autory i žánry z celého světa. Nové, hlavně historické přírůstky představuje každý měsíc na webu ECC z **Kruishoutem**. (g)

Chystá se výstava portrétů tří velkých Turků

Výstava portrétů tří velkých tureckých karikaturistů - zakládajících členů turecké *Association of Caricaturists*. Tváře autorů jménem **Semih Balci-**

oglu, Turhan Selçuk a **Ferit Öngören** nyní portrétovali různí kreslíři pro exhibici v Turecku, zároveň pro připravovaný katalog. Uzávěrku 27. 11. jsme v GAGu „prošvihli“, ale o další etapě projektu se hravě vše dozvíte na: <http://karikaturculerderneji.com/en/2012/10/uc-kurucubir-sergi-2/> (g)

Soutěž na jubilejní plakát Piracicaby vyhrál Kondo (obr. vpravo!)

Zajímavostí roku je otevřená soutěž na plakát už 40. mezinárodní výstavy humorných kreseb, která proběhne v městě Piracicaba od 24. srpna 2013. Od července do konce října letošního roku se jí zúčastnilo 62 výtvarníků, kteří poslali 78 příspěvků. Byli to především Brazilci, ale také autoři z Itálie, Argentiny a Turecka. Zvítězil **Daniel Kondo** (nar. 1993), editor of "*Le Monde Diplomatique image of Brazil*" a ilustrátor novin "*O Estado de S. Paulo*". Více o tom najdete na webu salonu:

[Poster Contest for the 40th International Humor Exhibition of Piracicaba 2013](#)

Na Floridě žijí krokodýli...

...ale také **Charles Mahan**, někdejší děkan *University of South Florida*

College, který začal sbírat originály karikatur, když mu bylo 12 let. Dodnes nashromáždil sbírku více než 8000 kusů! Část jeho sbírky, kterou věnoval své universitě, byla nedávno vystavena v Tampa Museum of Art. Více o tom: [He donated his collection to the University of South Florida College and is now exhibited at their Special Collections section at the USF Tampa library.](#)

V Brazílii se pasou pásovcí...

...tím nejznámějším je **Fuleco**. Maskot fotbalového mistrovství světa v Brazílii 2014, docela zdařilé grafické vyjádření živočicha pásovice, získal „ekologické“ jméno **Fuleco**. Rozhodli o tom Brazilci v tříměsíční anketě, do níž ze zapojilo 1,7 milionu lidí. Slovo vzniklo spojením portugalských slov „futebol“ a „ecologia“. Předchozí MS měla za maskota leoparda jménem **Zakumi** (Jižní Afrika) a lva pojmenovaného **Goleo** (Německo) (g)

Velkorysá výstava na počest 25 let existence SPAKu ve Varšavě

V pátek **21. prosince** v 19 hodin se v *Teatrze RAMPA* ve Varšavě, ul. Kołowa 20, odehraje slavnostní vernisáž „Wystawy Karykatury i Ry-sunku Satyrycznego” u příležitosti 25 let trvání Sdružení polských umělců karikatury (SPAK) nazvaná „**Koniec żartów**”. Dojde zde také k udělení **ERYKŮ 2011** a **Čestných odznaků k 25-letia SPAK**

Na výstavě se představí přes **900 prací 168 autorů**, nabízených publiku **ve 124 rámech**. Bude to největší výstava polské karikatury a kresleného humoru od roku 1977, kdy se ve varšavské „Zachecie” konala „*II Ogólnopolska Wystawa Satyry*”. Tehdy se vystavovalo 883 pra-cí 146 autorů. Součástí výstavy v *Rampie* bude **288-stránkový katalog** s více jak **tisícem karikatur** a dvěma sty dalších ilustrací!

Do **Komitetu Honorowego wystawy** byli jmenováni:

- **Hanna Gronkiewicz-Waltz** – Prezydent m. st. Warszawy
- **Maria Lipińska** – wdowa po *Eryku Lipińskim*
- **Witold Olejarz** – Dyrektor Teatru Rampa
- **Adam Struzik** – Marszałek Województwa Mazowieckiego
- **Zygmunt Zaradkiewicz** – Dyrektor *Muzeum Karykatury*
- **Bogdan Zdrojewski** – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- **Zbigniew Ziomecki** – *nestor polskich karykaturzystów*

Kreslené vtipy v Barmě - povoleno!

Výstava humorných obrázků 70 cartoonistů se konala v **Da-gaung Art Gallery** (7 Mahasi Sasana Yeiktha Road, Bahan township) od 1. do 5. prosince 2012. S názvem „*Modern Classic 2012*” tam viselo 120 obrázků na různá témata (*with English subtitles!*) (g)

Polsko: XV. Złota Szpilka rozstrzygnięta

V 15. celostátním Turnieju Satyry im. Ignacego Krasickiego „**O Złotą Szpilkę**” (**viz** plakát!), pořádaném v *Centrum Kulturalnym v Przemysłu*, byli vyhlášeni laureáti v několika kategoriích - výtvarných i literárních.

Vedle dětských (školních) kategorií byly ceny za výtvarný humor uděleny také „dospělým”:

- I. cena a nominace – **Jacek Frąckiewicz** z Widawy
- II. cena – **Henryk Cebula** z Przeworska
- III. cena – **Grzegorz Wach** z Opola

Uznání:

Rafał Kureczka z Przemysła

Crihana zase vystavuje. Jenže kde?

Poněkud zmateně zve portál www.cwn-news.com na výstavu vtípů rumunského autora **Floriana Doru Crihany** (mj. vítěze pražské soutěže FPF). V titulku se píše o velké výstavě v sále *Belford Tower* na Velkém náměstí v belgických **Bruggách**. Na připojeném plakátku je však rumunsky anoncována jeho výstava v *Biblioteca Franceza* v rumunském **Galati** od 3. 12. 2012 do 15. 1. 2013 (g)

KomiksNews #240 – Evropského Oscara dostal pomatený nádražák

Ten pravý, americký Oscar se sice nepovedl, ale z udílení **Evropských filmových cen** se můžou Češi radovat. Kategorii animovaných filmů vyhrál komiksový **Alois Nebel**. Evropská trofej má na rozdíl od té americké žensskou podobu. To tvůrci prvního celovečerního animáku **Čtyřlístek – Ve službách krále** zveřejnili zatím první rozpačitý trailer. Film půjde vydělávat do kin posledního ledna příštího roku.

(**Vhrsti**)

Nové komiksy:

Art Spiegelman: **Maus: Souborné vydání** (Torst)
T. Prokůpek, P. Kořínek: **Signály z neznáma: Český komiks 1922–2012** (Arbor vitae societas)
Olga Bezděková: **Po stopách kreslených seriálů 1** (Volvox Globator)
Jason Lutes: **Berlín 2: Město kouře** (BB art)
Ed Brubaker / Sean Phillips: **Criminal** (BB art)
Juan Díaz Canales / Juanjo Guarnido: **Blacksad** (Crew)
Robert Kirkman / Tony Moore: **Živí mrtví: Staré dobré časy** (Crew)
Tite Kubo: **Bleach 4: Quincy Archer Hates You** (Crew)
Jim Davis: **Garfield povoluje opasek** (nové vydání – Crew)
Roger Lécureux / André Chéret: **Rahan a jeho synové** (Albatros)
Peyo: Šmoulové: **120 vtípků a jiná překvapení** (Albatros)
Hergé: **Tintinova dobrodružství 06: Ulomené ucho** (nové vydání – Albatros)
Guillaume Dorison / Diane Fayolle: **Malý princ a Astronomova planeta** (Mladá fronta)
Lottie Stride / Daniela Geremia: **Jak přežít (téměř) cokoliv!: Pro holky** (Grada)
Martin Oliver / Simon Ecob: **Jak přežít (téměř) cokoliv!: Pro kluky** (Grada)
Stephenie Meyer / Young Kim: **Stmívání: Grafický román 1, 2** (Egmont)

Výstava:

7. prosince – 13. ledna 2012, Městská galerie Litomyšl, dům U Rytířů:
To nejlepší z českého komiksu 1. poloviny 20. století

Ceny:

2012 British Comic Awards

Best book: různí: **Nelson** (Blank Slate)
Best comic: John Allison: **Bad Machinery** (Self-Published)
Emerging talent: **Josceline Fenton**

Komiksový Top 10 podle magazínu Paste

1. Chris Ware: **Building Stories** (Pantheon)
2. Brecht Evens: **The Making Of** (Drawn + Quarterly)
3. Guy DeLisle: **Jerusalem** (Drawn + Quarterly)
4. Brian K. Vaughan / Fiona Staples: **Saga** (Image Comics)
5. Joseph Lambert: **Annie Sullivan And The Trials of Helen Keller** (CCS / Hyperion)
6. Jeff Lemire: **The Underwater Welder** (Top Shelf)
7. Matt Fraction, David Aja etc.: **Hawkeye** (Marvel Comics)
8. Charles Burns: **The Hive** (Pantheon)
9. Mark Waid etc.: **Daredevil** (Marvel Comics)
10. Scott Snyder / Greg Capullo: **Batman** (DC Comics)

Nejlepší komiksy roku 2012 podle The Washington Post

Chris Ware: **Building Stories** (Pantheon)
Chris Hedges / Joe Sacco: **Days of Destruction, Days of Revolt** (Nation)

DC COMICS: The New 52 (DC Comics)

Matt Dembicki: **District Comics: An Unconventional History of Washington, DC** (Fulcrum)
Raina Telgemeier: **Drama** (Graphix)
Aline / R. Crumb: **Drawn Together** (Liveright)
Mark Siegel: **Sailor Twain, Or: The Mermaid in the Hudson** (First Second)
Stephan Pastis: **Pearls Freaks the #*%# Out: A (Freaky) Pearls Before Swine Treasury** (Andrews McMeel)
Ellen Forney: **Marbles: Mania, Depression, Michelangelo, and Me: A Graphic Memoir** (Gotham)
The Art of Daniel Clowes: Modern Cartoonist (Abrams ComicArts)

Narozeniny:

Maggie Thompson (*1942), americká redaktorka a scénáristka
Keith Giffen (*1952), americký výtvarník
Paul Guinan (*1962), americký výtvarník
Ruben Bolling (*1962), americký kreslíř
Rich Johnston (*1972), americký komiksový publicista

Úmrtí:

Spain Rodriguez (*1940), americký undergroundový tvůrce
Jeff Millar (*1942), americký scénárista

Výročí:

Charles M. Schulz (*1922), autor Peanuts

Výsledky / Kanada, Mexiko, Makedonie, Německo

Int'l Day to End Impunity editorial cartoon contest - Kanada

1. místo: **Jiri Srna**, Czech Republic.

Prize: \$700 CDN

2. místo: **Motaz Ahmed**, Egypt.

Prize: \$200 CDN

3. místo: **Elihu Duayer**, Brazil.

Prize: \$100 CDN

Přes pět set soutěžních příspěvků z 55 států oznamují radostně pořadatelé, neb je to letos, co do účasti, vyšší oproti loňsku. Soutěž je zaměřena na zviditelnění. **Světového dne „Konce nepotrestatelnosti“** (evidentně všelijakých padouchů...) Vyhledat se to všechno dá na [Cartoonists Rights Network International](#) či vygooglovat: [daytoendimpunity.org](#)

Na webu lze objevit nejen tři oceněné, ale také další z čtyřicítky „vyselektovaných“ kreseb. Anžto pořadatelé nezveřejňují jmenný seznam všech účastníků, nevíme zatím, zda vedle **Jiřího Srny** mezi soutěžícími autory nebyl i někdo další ze členů ČUK.

Náš vítěz už dostal zprávu, že ceremoniál s osobní účastí autorů neproběhne. Jde o projekt vysloveně internetový. Ale peníze jsou prý skutečné - trojice je obdrží prostřednictvím známého *Western Unionu*, takže to nebude nikoho stát nekřesťanské srážky od banky. K tomu *Jiřímu Srnovi* blahopřejeme stejně, jako k vítězství v soutěži! Nepochybně se stává v současnosti nejúspěšnějším zástupcem ČUKu v mezinárodním zápolení, což po Novém roce potvrdí naše tradiční přehlídka „záseků“ členů unie v uplynulém roce... (g)

1. Concurso Int'l del Carton Sinaloa 2012 - Mexiko

Téma: **Sexual diversity**

1. cena: **Konstantin Kazančev** - Ukrajina

2. cena: **Paulo Volmar Mattos** - Brazílie

3. cena: **Felix Gonzáles Fernández** - Španělsko

Čestná uznání:

Bernard Bouton - Francie; Vladimir Kazanovsky - Ukrajina; Mikchail Zlatkovski - Rusko; Sidney Falcao - Brazílie; Yunus Erlanggs - Indonézie; Reynerio Tamayo - Kuba.

Víno, láska a antika; Vinica - Makedonie

Jsou soutěže, o nichž se dozvídáme až „a posteriori“. Většinou jsou to soutěže „tak trochu“ mezinárodní, jako tato „balkánská“. Na výstavě na téma „**Vino, ljubav i antika**“ v makedonské Vinici (250 autorů z 12 zemí) se udělovaly ceny. Na webu HDK jsou výsledky:

1. cena: **Aleksandar Blatnik** (Srbsko)

2. cena: **Valentin Georgiev** (Bulharsko),

3. cena: **Miroslav Gerenčer** (Chorvatsko)

7. Int'l Cartoon Competition Grafikatur Lüben 2012 - Německo

648 kreseb poslalo 277 umělců ze 52 států do soutěže na téma: **Vzdělání**

“GOLDEN FEATHER” 1000 EURO: **Peter Dunsch** - Německo

“SILVER FEATHER” 800 EURO: **Parya Puladvand** - Irán

“BRONZE FEATHER” 600 EURO: **Klaus Pitter** - Rakousko

Propozice / Belgie, Španělsko, Srbsko, Slovensko (+Itálie)

Mimotabulková nabídka

Tento tip bychom našim autorům nejspíš vůbec nenabízeli, ale přišlo nám doporučení z vedení FECO, takže snad nejde o nějaký cartoonistický podvod.... V tabulce Kalendária však uzávěrku nehledejte.

Saint-Vincent Municipality, ve spolupráci s INSAINTVINCENT Association, chystá na web "Galleria d'arte civica" od 27. 12. do 6. 1. 2013 zasilání e-mailových pozdravů pro "the Holyday Season".

We will offer visitors the chance to add a cartoon to their greetings, that's why we are inviting artists to send their cartoons to participate to this nice event. Therefore we send you the information you need to "help maintaining a smile during Christmas and New Year in Saint-Vincent, in the Aosta Valley". Our little town, which is a thermal resort, will then become a meeting point and sorting office of funny greetings that will come and go all over the world. Artists' works will be printed on boards and put in exhibition during the whole event.

Každý může poslat do Itálie pouze 1 práci (JPG, 15x21 at least, 300 dpi) a to na info@valmostre.it

Téma: Happy New Year from SAINT-VINCENT

Deadline: 8. 12. 2012

Please attach the author's name, last name and nationality.

Výstava: na webu Saint-Vincent Municipality: www.comunedisaintvincent.it

Press Cartoon Europe (PCE) 2013 - Belgie

Příspěvky do soutěže musí být doložené publikovány v průběhu roku 2012 v novinách, časopisech a periodikách evropských zemí. Každý příspěvek musí být doprovázen názvem a datem novin s příslušným dokladem (výstřížkem) a také doprovázen osobními údaji autora: family name, first name, full postal address, and telephone numbers, email address, website (if any).

Počet: max. 3 práce

Deadline: nejpozději v pondělí 31. 12. 2012.

Adresa: Only cartoons uploaded on the website <http://auteurs.presscartoon.com> can participate in Press Cartoon Europe.

Ceny: Grand Prix - cheque for 8.000 € + bronze trophy created by the Belgian artist Ever Meulen. 2. a 3. cena - každý 1.000 € .

Překlady: All texts and captions in a language other than French, English, German or Dutch must be translated into one of these four languages.

Výběr: The selection committee of PCE will nominate 50 cartoons chosen from all those submitted to go forward for the PCE Grand Prix.

Výstava: PCE will be authorized to exhibit all nominated cartoons at the International Cartoon Festival at Knokke-Heist on the Belgian coast during the summer of 2013, and also to publish them in the annual of best European press drawings of 2012.

Jury: složená s žurnalistů různých evropských zemí proběhne 31. 1. 2013 v Bruselu. a vybere vítěze PCE. Jména laureátů oznámí téhož dne.

Ceremoniál: Při International Cartoon Festival v belgickém Knokke-Heist v červenci 2013.

Info: karel.anthierens@telenet.be anebo evi@presscartoon.com

Concurs de dibuix i humor gràfic Catalonia Barcelona - Španělsko

Téma: Sport

Počet: max : 2 (originální kresby dosud neoceněné v soutěžích)

Formát: nejvíc 30 x 80 cm

Deadline: 31. 1. 2013

Ceny:

1. cena : 3 000,- (three thousand Euros)

2x honourable mentions: 1 000,- (one thousand Euros) každý

Vracení: The works must be removed ; works not removed are considered as an irrevocable gift to UFEC, which can use them as it deems appropriate, the authors having no right to claim them, as it is understood that they have renounced to their original works and have given them to UFEC

Výstava: ano / Katalog: neuvádí se

Adresa: Unió de Federacions Esportives de Catalunya, Rambla Catalunya, 81, Barcelona - Spain

Kdo si chce u separatistických organizátorů zašplhat, uvede místo *España* raději *Catalonia*...

Informations: www.ufec.cat/concurs

